

Provincie Overijssel
t.a.v. Gedeputeerde Staten
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

HANSWEERT, 28 juli 2020

Ons kenmerk: SGW-2020081
Betreft: handhavingsverzoek voor een viswedstrijd in een Natura 2000-gebied

Geachte heren Vliek en Vollebergh,

Hierbij doet Stichting Gezond Water (SGW) u een handhavingsverzoek toekomen voor een te organiseren viswedstrijd in Natura 2000-gebied de Vecht. Zoals met de heer Vollebergh afgesproken doet SGW u dit verzoek voor een viswedstrijd in een Natura 2000-gebied toekomen. Een en ander op basis van het verzoek van SGW voor het streetfishing in Zwolle op 29 februari 2020.

Een tijd heeft SGW gewacht op het door u toegezegde overzicht van de Natura 2000-gebieden waarin gevist wordt (brief 2020/0087922, d. d. 01-04-2020), maar dat heeft SGW niet ontvangen.

Op 12 en 13 september 2020 wordt in de Vecht bij Dalfsen de Nachtkoppel 12 uren viswedstrijd gehouden. Deze wedstrijd wordt georganiseerd door HSV De Brasem Dalfsen. In het wedstrijdreglement op de website van HSV De Brasem is niets opgenomen over het gebruik van visgewichten. In het reglement zijn dan ook geen voorwaarden opgenomen voor het al dan niet gebruiken van lood of andere zware metalen tijdens het vissen.

Sportvissers zijn met hun hobby de grootste bron van loodverontreiniging in het Nederlandse oppervlaktewater, met 524.000 kilo per jaar zijn zij verantwoordelijk voor ruim 30 % van de totale emissie van lood in het oppervlaktewater. (Emissieregistratie Deltares Loodverlies sportvisserij in zoet en zout water, 2013).

Ook de Nachtkoppel 12 uren viswedstrijd in de Vecht levert een bijdrage aan dit loodverlies Zoals de Provincie Overijssel inmiddels weet is vissen met lood (of met andere zware metalen) helemaal niet nodig. Er zijn ook niet waterbezwaarlijke visgewichten.

Stichting Gezond Water (SGW) zet zich mede in om onnodige waterverontreiniging zoals met lood door de sportvisserij, te voorkomen. Daarom vraagt SGW u bij dit evenement te handhaven op het gebruik van vislood. Voor het gebruik van vislood is een vergunning op basis van de Waterwet nodig, de Minister geeft aan dat het gebruik van vislood vergunningplichtig is. Ook uitvoeren van een schadelijke activiteit in een Natura 2000-gebied kent vergunningplicht op basis van de Wet natuurbescherming. Hiernaast geeft de Wn aan dat het verboden is activiteiten uit te voeren die schade toe kunnen brengen aan een natuurgebied of de daarin voorkomende organismen. Bovendien is lood een Zeer Zorgwekkende Stof waarvoor het beleid is de emissie te voorkomen door substitutie en toepassen van Best Beschikbare Technieken

Voor zover SGW bekend zijn voor deze viswedstrijd geen vergunningen op basis van de Waterwet en de Wet natuurbescherming aangevraagd of afgegeven. Het uitvoeren van een Waterwet vergunningplichtige activiteit zonder daarvoor een vergunning te hebben aangevraagd is een overtreding van de vijfde categorie van de Wet op de economische delicten. Daarom vraagt SGW u te handhaven tijdens deze viswedstrijd. En er zorg voor te dragen dat er geen lood of ander zwaar metaal in de Vecht achterblijft als gevolg van dit evenement.

Stichting Gezond Water zet zich in om verontreiniging van watersystemen te voorkomen en verminderen.
Doel is het aquatisch milieu te beschermen en nadelige gezondheidseffecten voor de mens en fauna & flora te voorkomen.

Dit verzoek tot handhaving wordt als volgt gemotiveerd.

1. De Provincie Overijssel heeft SGW verzocht een handhavingsverzoek in te dienen voor het vissen (met lood) in een Natura 2000-gebied. Provincie Overijssel zou aangeven in welke gebieden dit kan.
2. In 2013 is, in de Emissieregistratie verlies van vislood in zoet en zout water, aangegeven dat sportvissers met ruim 30 % van het totaal de grootste bron van loodverontreiniging in het oppervlaktewater zijn.
3. Het brengen van een verontreiniging in het oppervlakte water waarvoor geen vrijstelling of vergunning is verleend is vergunning plichtig op basis van artikel 6.2 van de Waterwet. Daarvoor in 2018 aangevraagde vergunningen zijn geweigerd.
4. Het achterlaten van de Zeer Zorgwekkende Stof lood in een Natura 2000-gebied tijdens en na een viswedstrijd kan niet worden gezien als een relatief onschadelijke gedraging voor de natuur. Het gebruik van vislood is een activiteit waarvan eenieder weet dat hij/zij daarmee de natuur schade toebrengt. Dit is in strijd met het voorzorgbeginsel uit de Wet natuurbescherming.
5. Een passende beoordeling over de vergunningplicht voor het gebruik van vislood in Natura 2000-gebieden is, voor zover SGW bekend, nog niet uitgevoerd.
6. Zorgplicht artikelen in meerdere milieuwetten geven aan dat eenieder de plicht heeft zorg te dragen voor het milieu en dit niet onnodig te (laten) verontreinigen. De zorgplicht geldt voor een ieder dus ook voor een provincie die kennis heeft van en over de verontreinigende activiteiten met lood door sportvissers.
7. Passief gedogen is niet toegestaan volgens kamerstuk 25085 (gedogen in Nederland), zodat voor eventueel gedogen van het vergunningplichtige gebruik van vislood in natura 2000-gebieden gedoogbeschikkingen dienen te worden afgegeven. De Provincie Overijssel heeft voor zover bekend geen gedoogbeschikkingen afgegeven voor het gebruik van vislood.
8. Juist viswedstrijden zijn geschikt voor handhaving omdat:
 - Er een wedstrijd reglement is (waarin eisen aan het te gebruiken vismateriaal kunnen worden opgenomen),
 - Er controle op de wedstrijdvisser door de wedstrijdorganisatie wordt uitgeoefend (die kan eveneens op het gebruikte vismateriaal toezien),
 - Een viswedstrijd op een van te voren aangegeven tijdstip en plek plaatsheeft,
 - Een viswedstrijd een concentratie van sportvissers is, waarop efficiënt en doelmatig toezicht mogelijk is,
 - Bij een wedstrijd op het randje van de mogelijkheden van het materiaal wordt gevist waardoor het loodverlies toeneemt,
 - Wedstrijdvisser een voorbeeldfunctie hebben binnen de sportvisserij en als zodanig als ambassadeurs voor vissen zonder zware metalen kunnen fungeren,
 - Deze wedstrijdvisser individuele vergunningen behoeven, bijvoorbeeld een Vispas, een lidmaatschap van HSV De Brasem Dalfsen en een nachtpas, waarop gecontroleerd wordt bij inschrijven.
9. Lood is een Zeer Zorgwekkende stof waarvoor sinds 1 januari 2016 minimalisatieplicht geldt.
10. Vissen met zware metalen of ZZS lood niet het toepassen van BBT is voor het sportvissen.
11. In Kamerbrief d.d. 19 oktober 2018 het bevoegde gezag gewezen wordt op het gebrek aan inzet op ZZS en het toepassen van BBT daarvoor om emissie te voorkomen.
12. Staatbosbeheer bij het uitgeven van visrecht vanaf 1 april 2019 een verbod op het gebruik van lood als voorwaarde opneemt.
13. VBC Roerdal bij het uitgeven van visvergunningen (dag/weekvergunningen) een verbod op het gebruik van vislood toepast.

Stichting Gezond Water zet zich in om verontreiniging van watersystemen te voorkomen en verminderen.
Doel is het aquatisch milieu te beschermen en nadelige gezondheidseffecten voor de mens en fauna & flora te voorkomen.

14. Waterschap Brabantse Delta in een Waterwetvergunning BBT voor te gebruiken visgewichten heeft opgenomen.
15. Het helemaal niet nodig is om met lood te vissen, er zijn legio alternatieven. (Op de site van Sportvisserij Nederland worden alternatieven genoemd en op internet zijn er veel meer te vinden.)
16. Volgens Sportvisserij Nederland in 2019 ruim 100 loodvrije viswedstrijden zijn georganiseerd.
17. Lood niet alleen bezwaarlijk is voor het watersysteem maar dat met name jonge kinderen en vrouwen met kinderwens voor lood op moeten passen. (GGD Let op lood campagnes).
18. De sportvissers laten een tien maal grotere hoeveelheid lood in het milieu achter dan destijds de jagers met de loodhagel bij de jacht. Het gebruik van loodhagel in de jacht is vanwege de milieuverontreiniging sinds 1993 verboden. Jagers zijn sindsdien overgestapt op andere materialen met name ijzer.
19. Staatssecretaris Dijkzema heeft bij de beantwoording van Kamervragen aangegeven dat lood in geen enkele hoeveelheid in het water hoort.
20. De persoonlijke kosten voor een sportvisser bij het verliezen van een loodje van 100 gram in het water ongeveer 2 euro bedragen, terwijl de maatschappelijke kosten voor 100 gram loodverontreiniging in het water circa 600 euro bedragen (Handboek milieuprijzen 2017).

SGW brengt verder onder uw aandacht dat mede door uw opereren in het kader van de verzoeken over vislood/viswedstrijden, alle sportvissers onnodig langer door blijven gaan met het gebruik en daarmee verlies van vislood, ook in natuur gebieden. Dat is niet hetgeen SGW nastreeft. Daarom dient SGW dit handhavingsverzoek in. Voor de viswedstrijd in Natura 2000-gebied De Vecht.

Tegelijkertijd vraagt SGW u op de hoogte te worden gehouden van uw acties richting de organisatie van de viswedstrijd.

Met vriendelijke groet,

Stichting Gezond Water

Ton de Jonge
Voorzitter

Bijlage bij deze brief is een folder van SGW over vislood.